

Referaten

Rubriek 1. Factoren van de omgeving; biologie.

18 Pinus contorta (410)

The place of Pinus contorta in British Silviculture. J. A. B. Macdonald. Forestry. 27 (1), 1954 (25—30). De Pinus contorta heeft in westelijk Noord-Amerika een ruim verspreidingsgebied, maar met duidelijke verschillen ten aanzien van twee rassen. Recentere herkomst-onderzoekingen hebben deze verschillen onderstreept. Vooral de kustvorm, Pinus contorta Loudon (Beech of Shore pine), is tegenover de landvorm P. murrayana Balfour (Lodgepole pine) = P. contorta var. latifolia Engelm. bekend als een schaduwgever en onderdrukker van vegetatie. De soort is beperkt tot de armere gronden en daar voor bebossing uitermate geschikt of wel om in mengingen steun te geven aan de waardevollere soorten. De kleinere kustvorm dient bij cultuur echter te worden uitgezocht van de meest geschikte streek uit het grote verspreidingsgebied.

De besten van de kustvorm kwamen tot nu toe uit Washington en Oregon. Ze groeien beter dan groveden op arme gronden, maar te hard om speciaal op de windere groeien standplaatsen te worden aangeplant, zoals op de arme veengronden in Schotland en Wales. Voor luwte zou dan gebruik moeten worden gemaakt van de meest bosvormige groeiers uit het noordelijke kustgebied, daarachter een smal opgroeiende vorm van zuidelijker herkomst en op de armste plaatsen een goede rechtgroeiende kustvorm uit het midden van het verspreidingsgebied. Op wat betere standplaatsen zou dan de rechtste vorm kunnen worden geteeld, hetzij zuiver of wel menging of ter ondersteuning van groveden, Tsuga heterophylla of sitkaspar.

F. B.

Rubriek 2. Houtteelt (bosbouw).

232.311.1 : 164.6 Pseudotsuga.

A note on the bud count method of forecasting cone crops of douglas fir. J. M. Finnis. The Forestry Chronicle. 29 (2) 1953 (122—127). De mogelijkheden bestaan om in November reeds aan de knoppen van de douglas waar te nemen hoeveel bestaaf vrouwelijke bloeiknoppen aan de takken van de douglas aanwezig zijn, welk aantal dan kan dienen voor een voorspelling van de komende zaadoogst, voor zover zich geen bijzondere omstandigheden voor zullen doen, maar ook is een juiste monsternamen van belang en deze moet mogelijk zijn. De verhouding van de vrouwelijke knoppen tot de vegetatieve (de mannelijke knoppen zijn ook herkenbaar en tellen niet mee) kan dan een maatstaf zijn voor een oogstverwachting. In Augustus van het volgende jaar werden nu bij een proef als koninkrijk de aantallen gevormde kegels aan de monstertakken geteld; het resultaat was, dat ruim de helft van de vrouwelijke knoppen het tot kegelvorming bracht. De proef werd genomen in November 1949 en Augustus 1950.

F. B.

Rubriek 8. Bosproducten en hun verwerking en gebruik.

892.68 (458)

Il frassino da manna in Sicilia. Sebastiano Oieni. Monti e Boschi. 3 (4), 1953 (113—123).

Het woord manna komt waarschijnlijk van het Hebreeuwse woord „Man-hu” = gift van God. Het wordt gebruikt voor talrijke stoffen, die behalve plantaardige oorsprong, zoete smaak hebben en als voeding of medicijn dienen. De enige manna van commercieel belang, wordt verkregen door insnijding van essenstammen en wordt verwerkt in de manniet-industrie. Behalve manniet bevat de manna ook zuivere glucose, een kleine hoeveelheid slijm, dextrine en andere stoffen. Een goede manna mag niet meer dan 10% water bevatten en mag na verbranding niet meer dan 3,5% as achter laten.

De geslachten van de es om manna te produceren treft men slechts op enkele plaatsen aan. De manna producerende bomen zijn geselecteerde variëteiten van Fraxinus Ornus L., Fraxinus oxyphylla Bieb., en Fraxinus excelsior L. De voortdurende

selectie door de eigenaren heeft een groot aantal van deze variëteiten gevormd, die meestal ook gekenmerkt worden door morfologische verschillen.

De variëteiten van *Fraxinus Ornus* zijn: Carabillo, Comune, Cicero, Marzudda, Mina, Nuzzendi, Quadararu, Taddaru, Titi, Ugghiataru, Serracasale, Addaru, Pampinuta, Pizzuta en Virdulidda. De *Fraxinus Ornus* geeft de beste kwaliteiten manna. De *Fraxinus excelsior* en *Fraxinus oxyphylla* beide behorend tot de sectie *Fraxinaster* geven grotere oogsten.

Tot de sectie *Fraxinaster* behoren de variëteiten: Biancu, Dinarieddu, Favazza, Mannaru, Giarnu, Misciusu,, Niuru, Riggina, Russu, Tardin, Tirichitolla.

De manncultuur komt hoofdzakelijk voor in de provincie Palermo en op beperkte schaal in de provincie Trapani. De manna is een zomerproduct in warme klimaten; warme subzone van het Lauretum volgens de classificatie Pavari.

Er is een nauwe samenhang tussen de hoeveelheid regen in de maanden Mei/September en de manna-productie. De hoogste productie heeft plaats bij een regenval van 21 tot 23 mm in deze periode. Andere factoren hebben ook invloed. *F. oxyphylla* is geschikt voor leem- en kalkgrond.

De uit manna verkregen manniet is onvervangbaar in de kindergeneeskunde. Het is een wit kristallijn-poeder. Het heeft een directe uitwerking op de ingewanden, het bevordert de afscheiding van sappen die faeces oplossen en uitstoten.

De manniet verkregen door fermentatie van melasse van bieten is veel goedkoper, maar minder goed van kwaliteit. De manna-productie bevindt zich in een crisis. Het is nodig deze crisis te boven te komen want de manna is van groot belang voor de streek, waar zij wordt geproduceerd.

T. B.

Rubriek 9. Bossen en bosbouw van het nationale en internationale gezichtspunt bezien; boshuishoudkunde.

965 (410)

Britain's New Forest Villages. H. L. Edlin. Forestry commission. United Kingdom. Unasylva VI (4) 1952, 150—159.

Zoals bekend is, heeft de Forestry Commission, die eigenlijk al van vóór de eerste wereldoorlog dateert, tal van plannen opgesteld tot bebossing van uitgestrekte woeste gronden en verbetering van de bestaande bossen in het Verenigd Koninkrijk. Vele van de 413 projecten, omvattende ongeveer 1,2 miljoen ha, liggen in zeer dun bevolkte streken, ver van bestaande steden en dorpen. Dit brengt natuurlijk moeilijkheden met zich mee bij de werkvolkvoorziening. Men kan de benodigde werklieden onderbrengen in barakken, maar dat helpt meestal alleen in de beginperiode van een werkobject. Al spoedig geven de arbeiders, meestal jonge ongehuwde werkkrachten, er de brui aan en keren naar hun haardsteden, naar de industriecentra, terug. Ook het dagelijks aanvoeren van arbeiders met autobussen helpt, behalve dat het zeer kostbaar is, niet uit de moeilijkheden. Immers dergelijke grote cultuurcomplexen eisen een intensieve brandbescherming en dan moet men in zulke afgelegen streken de arbeiders steeds bij de hand hebben. En de dunningen eisen eveneens een gevestigde arbeidersstand.

Men heeft dan ook ingezien, dat men aan de bouw van permanente arbeiderswoningen niet kan ontkomen en waar het object van enige omvang is, is de stichting van gehele dorpen noodzakelijk. Om het verblijf aantrekkelijk te maken moeten die dorpen ook op moderne leest worden gebouwd. Er moeten behoorlijke verbindingswegen komen met naburige plaatsen, men moet er scholen hebben, een raadhuis, een dorpscafé, minstens één kruidenierswinkel, sportlokalen en sportvelden. Vaak is de ligging dier dorpen bijzonder fraai, zoals uit enkele foto's blijkt. Voorziening van waterleiding en electriciteit is evenzo noodzakelijk. Om een denkbeeld te geven van de omvang dezer werken moge vermeld worden, dat in 1951 de uitgaven ongeveer f 10 miljoen bedroegen. 324 woningen kwamen in dat jaar gereed, terwijl aan nog 636 werd gewerkt. Totaal waren er toen reeds 3152 gebouwd, die accommodatie gaven aan rond 4700 arbeiders. Daarnaast waren er 475 woningen voor personeel (opzichters, boswachters). Men meent, dat men op basis van 1 arbeider op 20 ha bos, voor 60.000 arbeiders woningen zal moeten bouwen, dus ongeveer 40.000. Een arbeiderswoning, zoals men in enkele bosdorpen aantreft, bestaat uit een zitkamer, een hall, een ruime keuken die ook als kamer kan dienen, een bijkeuken met provisiekast; boven drie slaapkamers, badkamer, w.c., en huishoudkast. Buiten een washok, schuurtje voor bergplaats van fietsen en brandstof. Men heeft warm- en koud water en iedere woning heeft ongeveer 1,2 ha tuin.

Men gaat dus uit van de gedachte, dat alleen bijzonder goede woongelegenheden de trek van het land naar de stad kan keren.

Jammer, dat het zoveel kost.

v. Z.